

Rudarska greblica kroz povijest

U davna vremena, dok su Rudari još uistinu bili rudari, a njihove žene radile u polju i djeca čuvala blago, započela je priča o slanom kolaču koji je danas zaštitni znak svakog rudarskog doma.

U skromnim kućanstvima toga doba posluživao se taj kolač kao glavno jelo, dostupno i najsiromašnijima, a **ime je dobio po greblici, drvenom alatu kojim se razgrtao pepeo u krušnoj peći.** Jedini pisani trag o pripremi kolača ostavio je Milan Lang u svom najznačajnijem djelu "Samobor - narodni život i običaji", u kojem se greblica spominje kao tanki kolač od sira i oraha.

Često jedina užina skromnih rudara danas je specijalitet kojim se ponose ne samo Rude, već i susjedni Samobor. Rudarska je greblica i dio oživljavanja rudarske tradicije Ruda, koja se temelji na obnovi rudnika, rudarskih plesova i svih onih sitnica koje će Rude učiniti privlačnima svim dobronamjericima, izletnicima, turistima...

Rudarska greblica - nematerijalno kulturno dobro Republike Hrvatske

Krajem 2007. Ministarstvo kulture Republike Hrvatske proglasilo je pripremu kolača Rudarska greblica, nematerijalnim kulturnim dobrom Republike Hrvatske.

Zahvaljujući tom statusu, na pripremu kolača danas se primjenjuju određene mjere zaštite. Održavanjem izložbi i festivala popularizira se i promovira Greblica, potiče se prenošenje u izvornim i drugim sredinama, a obrazuju se i stručnjaci koji će prenositi vještine i znanja o spravljanju kolača kroz seminare i radionice.

Ovim rješenjem zaštitu je dobila i sama priprema kolača koja se razlikuje samo po umješnosti domaćice koja ju priprema, dok se osnovna pravila moraju slijediti ako kolač nosi ime Rudarska greblica.

Ona mora biti slana, nadjevena samo sirom ili sirom s dodacima (orasi, žuta mrkva, lišće mladog luka, koprive, špinat), tijesto ne smije biti debelo niti se smije dodavati puno kvasca.

Dani rudarske greblice

Dani rudarske greblice, koji se već tradicionalno od 1985. održavaju prvog srpanjskog vikenda u Rudama nadomak Samobora, okupljaju folklorne ansamble iz Hrvatske i inozemstva te mnogobrojnu publiku.

Manifestacija, posvećena tradicionalnom rudarskom kolaču - Greblici, zauzima jedno od najvažnijih mjesta u kalendaru kulturnih događanja Zagrebačke županije.

Subotnji program još od 2006. njeguje etno izričaj, dok je nedjeljni u potpunosti posvećen folkloru.

Posljednjih godina u sklopu Dana rudarske greblice organiziran je izbor najbolje greblice u kojem iz godine u godinu sudjeluje sve više mještanki Ruda i okolnih mjesta.

Radionica izrade Rudarske greblice

U suradnji s Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Osnovnom školom Rude i Pekarom „Nikl“, KUD Oštrc je koncem svibnja 2009. organizirao prvu radionicu pripreme Rudarske greblice.

Nakon teoretskog dijela koji je održan u OŠ Rude, učenici su se uputili u Pekar, gdje su uz stručnu pomoć ispekli svoju prvu greblicu, koju su kasnije ponijeli svojim kućama.

Greblica